

દ્રસ્ટની પ્રવૃત્તિઓના લાભો
લોકો સુધી પહોંચાડનાર

‘ગુજરાત ટુડે’

દેણિકને રજયના છેવાડાના ગામ
સુધી પહોંચાડવા પ્રયત્નશીલ બનો.
(બોલિલિપ્રકાશન સાર્વજનિક ટ્રૂટ વિશે જનરિયાને પ્રકાશિત)

નીડર, નિષ્કર્ષ, નિઃસ્વાર્થ, નિપુણા, સેવાભાવી, સહયોગી, સુસ્પષ્ટ, સંકારી પ્રતિભા સાથે પ્રસિદ્ધ થતું દેણિક

ગુજરાત ટુડે

GUJARAT TODAY
(Daily)

તા. ૨૮-૬-૨૦૨૨
બુધવાર

AHMEDABAD
SINCE-1991

કરન્સી માર્કેટ

U.S. ડૉલર	૭૮.૬૬
પાઉન્ડ	૬૬.૪૪
યુરો	૮૩.૯૬
સાઉદી રિયાલ	૨૧.૦૫
સૌનુ (૧૦ ગ્રા. ૨૪ કેરેટ)	૫૨,૭૧૫
ચાંદી (૧ ડિલા)	૬૦,૦૦૦

Regd. No.Guj.168/2020-2022 Valid up to Dt. 31-12-2022 • તંત્રી : મુસ્તાકખાન • E-mail : gujarattodaydaily@gmail.com
For Advertisement:gtdavt@yahoo.co.in • RNI. No. 48870/91 • વર્ષ-૩૧ અંક-૩૩૦ • ૨૮ નિલકંદ હિજરી ૧૪૪૩ • 29 JUNE - 2022 • PAGES 12 • ₹ ૬.૦૦

સોશિયલ મીડિયા પોસ્ટમાં નૂપુરનું સમર્થન કરનારા દરજની હત્યા પછી રાજ્યભરમાં ભારેલો અન્ધે

ઉદ્યપુરમાં નૂપુર શર્માના સમર્થકુની હત્યા, બંને આરોપીને દબોચી લેવાયા

(એજન્સી) ઉદ્યપુર, તા. ૨૮
ઉદ્યપુરમાં પયગભર મુહુર્મદ સાથે
(સ. અ. વ.) નું અપમાન કરનારી ભાજપીની
સંસ્પેન થયેલી પ્રવક્તા નૂપુર શર્માનું

સોશિયલ મીડિયા પર સમર્થન કરનારા એક દુકાનદારની ઘોળા દિવસે ઘાતકી હત્યા કરી દેવાયા પછી સમગ્ર ઉદ્યપુર સહિત રાજ્યભરમાં ભારેલા અન્ધે જીવી સ્થિતિ છે. જીવાલાના નામના દરજનું તેની દુકાનની અંદર જ ધૂમીને બે શાખોને માણ્ય કબૂલત કરતાં વડપ્રાન નરેન્દ્ર મોદીને પગના કાપી નાખ્યું હતું. પોલીસે તાત્કાલિક પગલા

ભરતાં મંગળવારે રાતે જ ભીમ વિસ્તારમાંથી બને આરોપીઓની ધરપકડ કરી હતી. બને આરોપીઓએ સમગ્ર ઘટનાના વીડિયો બનાયો હતો જ્યારે ઘટના દુકાનની અંદર જ ધૂમીને બે શાખોને માણ્ય કબૂલત કરતાં વડપ્રાન નરેન્દ્ર મોદીને પગના ધમકી આપી હતી. આ દરમિયાન સમગ્ર

ઉદ્યપુરની હત્યાને ‘આતંકવાદ’ તરીકે દર્શાવી કર્દાં એ NIAની ટીમ મોદીની
કેન્દ્ર સરકારે ઉદ્યપુરમાં એક દરજની થયેલી ઘાતકી હત્યાને આતંકવાદ તરીકે દર્શાવીને મંગળવારે રાતે જ આતંકવાદ વિરોધી ટીમ એનાગાઈએને ઉદ્યપુર માટે દર્શાવાન કરી હતી. એક અધિકારીને નામ ન આપવાની શરતે જ્ઞાનાંથી કે, પ્રથમ દિનીએ લાગે છે કે આ આતંકવાદી ઘટના છે. ન શખ્સો દ્વારા એક દરજની દુકાનના ઘૂમીને તેનું ગળું કાપી પોસ્ટમાં દાઢો કર્યો હતો કે, તેઓ ઈશ્વરામનું અપમાન કરવાનો બદલો લઈ રહ્યા છે. આ ઘટનાને લઈને રાજ્યસાના શેરેરાં અને શહેરમાં કરયું લાદી દેવાયો છે. ઘટના અંગે યુદ્ધોપીએ અંતર્ગત કેસ દાખાલ કરાયો જ જ્યારે અનાગાઈએને સુપરત કરી દેવામાં આવે તેવી સંબંધના છે.

૧૯૮૫ની ફિલ્મની ઈમેજ પોસ્ટ કરવા માટે માત્ર એક ટ્રિવટર ફરિયાદ પર જુબેરની ધરપકડ કરાઈ

અદ્દ ન્યુઝના સહ-સ્થાપક મોહંમદ જુબેરને ચાર દિવસના પોલીસ રિમાન્ડ પર સોંપાયા

જુબેરે ફિલ્મની ઈમેજને એડિટ કરી હોવાનો પોલીસનો દાવો, જુબેરના વકીલે કહું આ ઈમેજમાં કંઈ એડિટ નથી થયું, પોલીસે જુબેરની વધુ પૂછપરછ માટે લેપટોપ અને અન્ય સામગ્રી જરૂર હોવાની દલીલ કરી

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા. ૨૮

દિલ્હીની કોર્ટ ૨૦૧૮માં કથિત રીતે ટ્રિવટર પર ધરપકડ ભાવનાઓને ઠેસ પહોંચાડવાના કેસમાં પત્રકાર મોહંમદ જુબેરને ચાર દિવસની પોલીસ કસ્ટડીમાં મોકલ્યા છે. જુબેરના વકીલે દલીલ કરી હતી કે, તેઓ પત્રકાર અને સુસ્પિષન હોવાને કાર્યો તેમને નિયાન બનાવાયે છે. જ્યારે દેણિકને એડિટ કરી હતી તેવા પોલીસના ઘાચાનો તેમણે વિરોધી કર્યો હતો. મારા એસ્ટલને તેમના કામ માટે નિયાન બનાવાયા છે. તેઓ શક્તિશાળી લોકોને પડકારી શકે છે પણ આ તેમની જ્ઞાનાનું કારણ ના હોઈ શકે. બીજી તરફ દિલ્હી પોલીસે કહું છે કે, જુબેર માત્ર પોતાની લોકપ્રિયતા માટે ફેફદૂર કર્યો હતી. પોતાના દાવા માટે પોલીસના વકીલે ઉદાહરણ તરીકે કહું કે, તેમના અન્ય દિવસાં ‘હનુમાનની પૂજા કરો, વાંદરા તમને છેરાન કરશે નહીં’ તુંબું ટ્રિવટ કલ છે. જ્યારે નામના વકીલે કહું કે, જુબેર માત્ર એસ્ટલના વિદેશનાનું પુનરોચ્ચાર કર્યો હતો. પોલીસે માત્ર એક અધ્યક્ષા ટ્રિવટર હેન્ડલ પરથી ફરિયાના આધારે જુબેર સામે ફરિયાદ દાખલ કરી છે. આ હેન્ડલ પર માત્ર નાના લોકોને છે. કિયારે કરનાર પોતાનું નામ ચુમ રાખીને હનુમાન ભક્તી બતાવે છે. ૨૦૧૮માં કરાયેલી પોસ્ટની નામાં વિદેશનાનું પુનરોચ્ચાર કર્યો હતી. પોલીસે માત્ર એક અધ્યક્ષા ટ્રિવટર હેન્ડલ પરથી ફરિયાના આધારે જુબેર સામે ફરિયાદ દાખલ કરી છે. જ્યારે નામના વકીલે કહું કે, આ એસ્ટલની પુનરોચ્ચાર કર્યો હતી. પોતાના દાવા માટે પોલીસના વકીલે ઉદાહરણ તરીકે કહું કે, તેમની પૂજા કરો, વાંદરા તમને છેરાન કરશે નહીં’ તુંબું ટ્રિવટ કલ છે. જ્યારે નામના વકીલે કહું કે, જુબેર માત્ર એસ્ટલના વિદેશનાનું પુનરોચ્ચાર કર્યો હતી. પોલીસે માત્ર એક અધ્યક્ષા ટ્રિવટર હેન્ડલ પરથી ફરિયાના આધારે જુબેર સામે ફરિયાદ દાખલ કરી છે. આ હેન્ડલ પર માત્ર નાના લોકોને છે. કિયારે કરનાર પોતાનું નામ ચુમ રાખીને હનુમાન ભક્તી બતાવે છે. ૨૦૧૮માં કરાયેલી પોસ્ટની નામાં વિદેશનાનું પુનરોચ્ચાર કર્યો હતી. પોતાના દાવા માટે પોલીસે માત્ર એક અધ્યક્ષા ટ્રિવટર હેન્ડલ પરથી ફરિયાના આધારે જુબેર સામે ફરિયાદ દાખલ કરી છે. જ્યારે નામના વકીલે કહું કે, આ એસ્ટલની પુનરોચ્ચાર કર્યો હતી. પોતાના દાવા માટે પોલીસના વકીલે ઉદાહરણ તરીકે કહું કે, તેમની પૂજા કરો, વાંદરા તમને છેરાન કરશે નહીં’ તુંબું ટ્રિવટ કલ છે. જ્યારે નામના વકીલે કહું કે, આ એસ્ટલની પુનરોચ્ચાર કર્યો હતી. પોતાના દાવા માટે પોલીસે માત્ર એક અધ્યક્ષા ટ્રિવટર હેન્ડલ પરથી ફરિયાના આધારે જુબેર સામે ફરિયાદ દાખલ કરી છે. આ હેન્ડલ પર માત્ર નાના લોકોને છે. કિયારે કરનાર પોતાનું નામ ચુમ રાખીને હનુમાન ભક્તી બતાવે છે. ૨૦૧૮માં કરાયેલી પોસ્ટની નામાં વિદેશનાનું પુન

તંત્રીલેખ

૨૮ જૂન બુધવાર ૨૦૨૨
૨૮ જિલ્લકદ હિજરી ૧૪૪૩
જેઠ વદ અમાસ ૨૦૭૮

૩સ-યુકેન વચ્ચેના યુદ્ધને હવે ચાર મહિના પૂરા થવામાં છે. પરંતુ આવનારા દિવસોમાં જે પ્રકારની પરિસ્થિતિ ઊભી થઈ રહી છે, તે જોતા એવું લાગતું નથી કે, રશિયા આ યુદ્ધ જલ્દી રોકવાના મૂડમાં છે. યુકેન ભલે તથા થઈ ગયું હોય, પરંતુ તેનું મનોબળ તૂટ્યું નથી અને તે પુતિનને સમાન તાકાત અને જુસ્સાથી પડકારી રહ્યું છે. તેના સૈનિકો જે રીતે માર્યા પર ઊભા છે. તનાથી રશિયન સેનાપતિ પણ નવાઈ પામતા હશે. જો કે, રશિયન હુમલામાં દરરોજ લાગભગ એક હજાર લોકો માર્યા જાય છે. બોમ્બ ઘાડા અને મિસાઈલ હુમલાઓથી યુદ્ધગ્રસ્ત વિસ્તારો ખરેરમાં ફેરવાઈ રહ્યા છે.

Digitized by srujanika@gmail.com

દ્રોપદી મુર્મ માત્ર પ્રતીકાંતમક નથી; તેઓ આરએસએસ-બીજેપીના હિંદુત્વ પ્રોજેક્ટમાં કેન્દ્રીય છે વિપક્ષથી વિપરીત, ભાજ્ય રાણ્યપતિ પદના ઉમેદવારની પસંદગીને ખૂબ ગંભીરતાથી લે છે. મુર્મ, એક સંથાત હિન્દુ નેતા, ભારત માટે તેની યોજનામાં મદદ કરશે

સંસ્કૃત છે. ચાષપતી પદના ઉમેદવારીને પણ ટેકો આખ્યો હતો, વિભાજનનો અભિયાન કરી રહી છે.

भारतना राष्ट्रपतिना मोरालभूमि औपचारिक पद माटे द्वारा पीड़ित मुमुक्षु परसं कर्तव्य एवं मार्ग प्रोत्पादनी प्रतीकावधान् धर्यनन्दी, ते वाज्य अने आरेयसेवनेना मुख्य राजीव अने हिन्दुत्व प्रोजेक्टनी वात छे थे। बधारणा करो बाई सत्ता लाक्सबाना भुमिती वात - वग्रा प्रयाणना लायथां आपे थे। नरेज घोट्टा भम्पर भुमिती साथे ते बेकड पर आरायाथी बोडा थे। परंतु वाज्य राष्ट्रपति पदाना (उमेरवारोनो पसंदगीनो भूल गीरीताथी ले थे। पक्ष द्वारा द्रौपदी सुरुषी पसंद करवा पाइन एक स्पष्ट कारण थे - ते छे तीव्रीनी अण्याप। ते आदिवासी समृद्धामांशी आवे थे। पीणे मोटीहो एवं हडीकतने रेखांकित करी के तेओं "यज्ञवल्मीकि उत्तम अने भास करी हांसियामा घडेलाई गये ला ला डोना सशक्तिकरण" साथे संकलापेवा थे। भाज्य तेना शास्त्रांकित आधारना विस्तृत करवानो प्रयास करी रही थे, अने मुमुक्षु पसंदगी अवा समये करी छ ज्यारे वधा आदिवासी नेताओ अने संगठनो एवं मांग करी छे के आगामी वस्ती गीतारीभां भारतना आदिवासीओ ने

શાસ્ત્રીય વિકાસ યોજના

કરન્ટ ટોપિક

- દિલીપ મંડલ

જોવા મળી છે. રાષ્ટ્રપતિની ભવનમાં
બેઠેલી સંથાલ હિંકુ આદિવાસ
મહિલા હિંકુટ ક્રિગેડાનું મો
નિવેદન હશે કે તે હિં
ક્રિગેડાનીએ સત્તાની માળખા
સમાવવા માટે તૈયાર છે.
ભાજ્ય માટે રાષ્ટ્રપતિની પદંદ
ક્રાદ્યે મનસ્તાની નથી
આપણેઓએસ અને ભાજ્ય
દેશ એ વિનાની વિનાની

ઉમેદવારીની તોની પંકતિગી ક્ષયારે
મનસ્વી હૃત્ય રહ્યું નથી.
અતિલિંગાણ વાજુપીના
સમયમાં ભાજપે નાનીઓને
બાળદારોના સમયની મનોરાધાર
ચલાવી રહી હતી. પાર્ટીએ તોના
નિરંતરપદ્ધતિક ભાગીદારોને યોગે
સંકેતોને મોકલવા માટે આશ્વલ
કલામન રાખ્યાપણ પદના ઉમેદવાર
તરીકે પંદર કર્યાં. ત૊વી જ રીતે,
વર્તમાન રાખ્યાપણ રામનાથ ક્રોંકિં
પણ ભાજપના પ્રતીનિષ્ઠિવ
મેરિસ્કસાં સારી રીતે બંધ બસે છે -
તે અનુસૂચિત યોગી (SC)
મનદારાની હદ્ય અને મન
જતવાનો પ્રયાસ છે. મોટી
સંખ્યામાં જેસસી મનદારો
પરંપરાગત રીતે ડોંગેસ સાથે
જોગયોના. પાછળથી કટલાક
ઝર પરંશુભાજા પારક વાયા.
આરેસેબેસ જ રીતે વિવિધ
સમુદ્રયોના નોતાઓને તે જૂયોંયા
લાગાવ્યાંનો મોકલવા નાની સાથે
લાવે છે તે ભાજપાના રાજકારણને
એક મહત્વપૂર્ણ ભાગ છે. તે વીઠી
સાવરકરના વિચારાનો અનુસરે
છે - એક 'વિરાટ હિંદુત્વ' જે તત્ત્વમ
નિન-મુલિકિંગો અને બિન-
સ્વિસ્ત્રીઓની એ કરતા દ્વારા
અન્વાપન્યાં આવે છે. ભાજપે
કે. આર. નારાયણનાની

જેણો આકાશિક રીતે અનુસૂચિત
જાતિ સમૃદ્ધયામણી પ્રથમ ભાત્તાયે
રાષ્ટ્રપતિ હતા. તારે ભાજ્યે
સમય, હિતાંગની નિર્માણી જમીના
બાજુ પર રહેવાનું નક્કી કર્યું.
અરપણ વિરોધ અને
આરેસેસમેન્ટની મોટો પણ
જોકે, ભારતાની વિરોધ પણોએ
તેમના રાષ્ટ્રપતિ પદના
ઉમેદવારોની પંસંદગી એકડમ
મનસ્વી રીતે કર્યો છે. આ વાગ્યને
શરદ પવરા, ફાસ્ક અનુલુદ્ધ અને
ગોપાલ કૃષ્ણની પંસંદગી
હતા. તોણેએ પીઠેલું કંપ પણી,
યથવંત સિલાણે લેવામાં આવ્યા
યોગનું ગો, સિલા ર૦૧૮ સુધી
ભાજ્યપણી તથા અને વાજેપણી
સરકારમાં કેન્દ્રીય મંત્રી હતા. તોણે
ગારંદાની હજાખાળ વોકસાના
માતવિસાસંસ્થા ભાજ્યાના સંસંગ
હતા. ભાજ્યે તેમના પુરુ જ્યંત
સિલાને ર૦૧૭ અને ર૦૧૯૮૩
હજાખાળગમણી મેદાનાની ઉત્તાયો
હતા. યથવંત સિલાનું ભાજ્યા
ઇઓઝું એ વૈચારિક કરતાં વધુ
વ્યક્તિત્વ હતું. પરતુ તેમને
રાષ્ટ્રપતિ પદના ઉમેદવાર તરીકે
ચૂંચાવી શકી નોંધ વૈચારિક
અથવા રાજકીય વાખ મળતો નથી.
બીજી તરફ, ભાજ્યા વાતવરણાના
ભારતના સત્તા માળામાં ‘શ્રમ

તે રાજકીય સૌંગ્રેમાં નીચીલી
જાતિના જીથુંનું પ્રતિનિષિત્વ
સૂચિનિશ્ચિત કર્યું છે. આમાંની
મોટાભાગની સૂચીનું અથવા
સંકેતિક સ્થિતી છે. તેથી,
આપણને વધા એસસી, એસટી,
ઓફિસર્સ રાજ્ય મંત્રીઓ
મંત્રીમંડળમાં અધ્યાત્મ રાજકીયપાલ
તરીકે જોવા મળયે તે જ સમેત,
નોકરશાળા, પીએમમો, મુખ્ય
કેન્દ્રીય ક્રેનેન્ટ પદો, પીએસસ્યુ
અને બેંકોના વગરની, શૈક્ષણિક
સંસ્થાઓની અને નિયમનકારી
સંસ્થાઓની જીવી સંસાધાણોને નેત્રવું
માટાભાગે હિંદુ ઉચ્ચ જાતિઓને
દ્વારા કરવામાં આવે છે. દેરેક
વસ્તુની ઉપર અને ઉપર, તો
મોહન ભાગવત અને તેમની
પરંપરા કરી દેવી પ્રયારક
(સ્થપસેવકો)ની વીમાના નેત્રવુંમાં
આરેસેસમેન્ટનું સરવરી માણાણું
છે. આરેસેસમેન્ટ એ સુનિષ્ઠિત
કરે છે કે એક મોટી ચાલ અને તેને
વિશાળ પોજાણા એવી વીત કર્યા
કરે તેતોના હેતુને અનુસુચિત આગળા
વધે. દ્વોપી મુખ્યી પંસંદગી એ
વિશાળ યોજાનાનો એક ભાગ છે.
(લેખક ઇન્ડિયા ડૂડે હિન્દી
મેચેન્ઝિના પૂર્વ મેચેન્ઝિગ
એડિટર છે.)

(સોને : ધ્યાનપદ્ધતિન)

બાળકોને બણાને ‘પ્રવેશોત્સવ’ તો રાજકરણીઓનો જ થાય છે...

૨૩, ૨૪, ૨૫ જૂન,
૨૦૨૨ દરમિયાન
શાળાઓમાં પ્રવેશોત્સવ
ઉજવાઈ ગયો. એક સમય
હતો જ્યારે માતા કે પિતા
બાળકને લઈને નજીકની
સરકારી સ્કૂલમાં જાતો ને
બાળકને સ્કૂલમાં ડાખલ
કરાવી આવતો. બધું હોય તો
પણ, સાકર કે ચેકલટ વર્ગનાં
વહેંથાતો ને એમ પ્રવેશોત્સવ
પૂર્વો થતો. અમાં જેણો પ્રવેશ
થતો તેને રડવા સિવાય ખાસ
કરવાનું હોઈ નહીં ને એ
સ્થિતિ લગભગ બધાં
બાળકોની જ રહેતો. પછી તો
માબાપ પણ તેનું ન આવે ત્યાં
સુધી સ્કૂલમાં ફરકતાં નહીં ને
પિતાનું તો ખબર પણ ન
રહેતો કે કંતાન જેવું સતતાને
કાય થાયામાં હોય છી? પણ
હવે એવું નથી. હવે તો માબાપ
પણ સાચાં થયો છે ને પોતે
ખલે એક એક પોરથામાં બજ્જે
વર્ષ રહ્યા હોય, પણ સંતાનને
તો એ પ્રથમથીય આગળ
રાખવા મયે છે. હવે તો પ્રથમ
ઘોરણ આગળ પણ છે —
પ્રાર્થમી કે ખેં ચુપ જેવું શરૂ
થયું છે. એટલે બાળક સ્કૂલમાં
જન્મનું નથી એટલું જ, બાકી
તે ખૂબ વહેલું સ્કૂલનું માં જોઈ
લે છું ને પહોંચાવતો. આવતાં
સ્વીકાર્યામાં હોકાં ખાસું રીતું
થઈ હુંણું હોય છે. કોઈએ સીધું
પહેલાંમાં ડાખલ થવું હોય તો
પ્રાથમિક સ્કૂલો તો છ જ. તે
એડમિશન આપે જ છે, પણ
હવે શાળાપ્રવેશ એકલાદકલ
થતો નથી. તેનો હવે સામૃદ્ધિક
‘પ્રવેશોત્સવ’ ઉજવાય છે.

શું છ કે સાકરને પણ
મોટ મેઝે સ્કૂલોમાં જાપાંનું રસ
પડવા લાગ્યા છે. મંત્રીઓને,
ધારાસભ્યોને, કાંપારિટયોને,

નેતાઓને ને એમ તમામ
સરના રાજકરણીઓને પણ
હવે સ્લે જવાનું મન થાય છે.
તેમને પણ થાય છે કે ભાષાનું
જીલ્લાએ એટલે એ બાળકો સાથે
ભાષાવા પણ બેસ છે, ચોપડી
જન્તુ ઓલોને વાંચતાં હોય
એવા શીઠા પાંચે છે ને પણ
છાપાઓમાં દેખા દે છે.
મંત્રીઓ પણ વાંચતાં હોય,
ભાષાના હોય ને જોવાનું સારાં
લગે છે. આંત્રે જોવા મારાંથી
શિક્ષણનું ધોરણ સુધે છે. એ
પણ બાકોનો માસ પ્રમાણનથી
આગળ વધે તો પણ વાંદી નથી
આવતો, કારણ ધોરણ તો
બદલાઈ યુક્તું હોય છે. શું છે
કે આ પ્રવેશોત્સવ બાળકોનો જ
નથી, રાજકરણીઓને પણ
ખેલું બાળકોને બહાને, પણ
તેનાઓ સ્લે આપતા તો થયા!
સાકરને સારી વાત એ કરી કે
મંત્રીઓ, નેતાઓને સ્કૂલે
મોકલ્યા. બાકી સ્કૂલે જવા
ભાગ્યે જ કોઈ રાજ હોય છે.
એ ખંદન કે શિક્ષણને સ્કૂલ ગમે
દે, કારણ પગાર અદીયાં હોય
છે. કેટલીક સ્કૂલમાં શિક્ષણો
નથી કે ઓછા છે, એટલે
ખરેખર તો ત્યાં શિક્ષણોનો
પ્રવેશ થયો જીલ્લાએ.

થયે. એ પણ થયે. એવું સું
વહી હોય છે? કોરોના પાછા
માણું દિયકી જ રહ્યો છે ને થોડે
થોડે મહિને એનો પ્રવેશ પણ
થયો જ રહેવાનો છે. હવે જો
એનું આવપાનું નિયમિત હોય
તો શિક્ષણને નિયમિત કરીને
કામ શું છે? ન તાત મોડી
વહેલી માસ પ્રમોશન પર જ
આવપાની હોય તો માસની
મર્યાદા સાઈન કરવાની
ઉત્તાપન કરવા જેવી ખરી? એ
પૈસા બચે તો બાંધે કામ લાગે
એ નહીં વિચારવાનું?

માત્રાને સ્ક્રૂલે આવવાનું ગમે એ ખણ્ડ, બાકી બાળકો સ્ક્રૂલે જવા ભાગે જ રાજી હોય છે. પણ હવે નેતાઓ, મત્તીઓ પ્રવેશોત્સવ કરાવે છે એટલે બાળકો હોશે હોશે સ્ક્રૂલે આવે દોડે તે મહત્ત્વ તો નહીં થતું હોય. એ ખર્ચા ને બદલે થોડા શિક્ષકો ના ખરીદાય? એમણા બંધાય કે બીજી સુવિધાઓ જીબી કરી શકાય, એવું નહીં? ને સૌથી મોટી વાત. અહ્યામાં જે રીતે દિવસો સુધી દોડતા રહે છે તેમને, આ પ્રવેશોત્સવ ન થાય તો એટલા કેમ? થાય છે એવું કે સાહેબોની સરભરામાં જેમને માટે પ્રવેશોત્સવ થાય છે તેમને ઉત્સવ બાળકોની હોય ને એ જ શોભાનાં ગાંધીયા જેવા બની રહે એ બરાબર છે રમતગમત મંત્રી આવી ગયા. એમણે કહું કે રમતગમતમાં બેલાયીઓએ પાછળ જેટા કરતાં વધારે બર્ચ તો ઓપનિંગ અને કલોઝિંગ સેરેમનીમાં થાય છે. એવું આ પ્રવેશ થાય એનાથી વધુ બર્ચ જો પ્રવેશોત્સવમાં જ થતો હોય તો એ કરવા જેવો ખરો? ને બાળકો માટે કે પક્ષના પ્રચાર માટે? કોણ જાણો કેમ પણ દરેક બાબતમાં દખલ ને હોઈ ચોઈ રોગની જેમ ફેલાઈ ગયો છે. આ રોગચાળા માટે ચોઈ રસી શોધાવી જોઈ છે. સાહેબો પાછા ખાલી હાથે નથી આવતા. બાળકોને શૈક્ષણિક કિરત આપતા હોય છે. વધાણ ડિટને બદલે કોઈ લખે છે. કોઈ એટલે કોઈ. એટલે ગમભૂત પણ થાય છે કિરત આપે છે. કોઈ સાહેબ ચોકલેટ આપે તો કોઈ સ્કૂલમાં ઠાનામાં આપે, કોઈ યુનિવેર્સિટીનું દાન આપે, કોઈ આદરશની વાત કરે, કોઈ એવું ભાષણ આપે કે વેણ ચેડે, કોઈ બાળકને નાનેથી જ ટોપી પહરેણે ને એવું ગમેખાણ, શરૂએ શરૂ રાખ, આપા રાજ્યમાં સતત ગણ દિવસ ચલે તો 'જન ગણ મન...' ગાવાનું જ મન થાય કે બાળું કે? આપા રાજ્યનાં આનંદ મંગણ થાય તો કોને ન ગેણ?

એવે તો નાનેથી જ બાળક રાજકારણ પણ શીંખે એની સરકાર કાગળ રાખે છે. ધ સાત વર્ષનાં બાળકે શાસક પણ અને વિપક્ષ એટલે શું તે ન સમજાય એટલે કર્મજ કોને કહેવાય ને જાણું કોને કહેવાય તે દાખલાઓ દ્વારા સમજાય. બાળકો કર્મજાં એવું વચ્ચેનો ફરક સમજે એટલે કેટલીક સ્કૂલોમાં તો તેમો પણ જેવું છે ને મેલું આંદું તો કમજા સાફ કેવી રીતે કરે? ઇન શોટે આંદુંઓ બધાર નીકળી ગયાં.

જાંદું આભનિન્બર થથ કરી બીજી સ્કૂલમાં પણેંથાં એમને સમજાયું કે અત્ર તા

પ્રાસંગિક
- રવીન્દ્ર પારેખ

બહુ સ્કૂલે આવતા નથી, પણ એમનું ગંભીર આવી ગઈ કે જાંદુંઓ સાક થયેલે સ્કૂલ વાળવા આચાં છે એટલે થોડા વાલીઓ આંદું જ સાફ કરવા બેઠા. બોલ્યા કે તમારું રાજકારણ અંદી ના જેણો. પૂરતા શિક્ષણ સ્કૂલમાં છે, પણ શિક્ષણ નીચે એવું કેમ કલે છો? તમારું પોવિટિક્સ બધાર રમો. જાંદુંને લાગ્યું કે આભનિન્બર તો જાતે જ થવા

ને ફિલમમાં આવે છે તેમ છેલ્લો પોલીસ પણ આવી. જ્યે 'કમળો' હોય ત્યાં ઉદમધૂમ સોરી, ઉજવણું કરવા જા પડાયી જ જાય એ બરાબર નથી, પણ બાળકો રાજકારણનું ખ્યાલ આવે. શાસક પણ શું કરે છે કે વિપક્ષ શું કરે છે એ પ્રવેશોત્સવીના જાણો, એવા ઉમદા હેતુથાં સરકારે (પ્ર)વિશેષાત્મક થાં વર્ષોથી શરૂ કર્યો છે. જેકે

બાળકોની સરમે જ, જાડું
 કમળની મારામારી થાય ક
 કારના કાશ ફૂટે તો બાળકો રે
 ક વિચારે ચેદ કે મૂંગય એ
 બનવાતું. બાળકો એ વાતે
 મૂંગય કે આ હાળું કેવું ? ધમાલ

 માં નજી દિવસ માટે ગાડીમાં
 રી જ સ્કૂલોમાં ઘટતા ઓરડા
 માસ્તરો સાહેબ, આવવાની
 ઓક્સિઝન મળે એવું ખરું કે
 ૪ મજૂરીએ જોતરવાં પડે છે.
 શુક્કવારે કેવિદ્યામં કેન્દ્રના
 પો ખર્ચો કરવો જોઈએ એના
 સરવનું નથી લાગું ? વર્ષમાં
 શેને માટે થાય છે આ બધું ?
 હો આપા દેશની નસનસમાં
 એ એવું નથી લાગું ?

 અમારે કરવી જોઈએ તે શાંત
 છે ને આ મોટેરાંઓ ધમાલ કરે
 છે ! અબર જ નથી પડતી કે
 અચારામા વાપરે નાનું કંણ છે
 ? પણ એમને નાનેથી જ ધ્યાલ
 આવી અથ છે કે આવું ન કરતો
 તો નેતા બ્લકું કરે પણ શું ?
 રાજકારણીયાની ભાવાઈ
 બાળકોને નાનેથી જ
 ભતાવવાન્યું સરકાર સંકળ રહ્યે
 છે. આવાંપણ પણ જ દિવસમાં
 પહેલાં પોરાણમાં ૫.૭ લાખ
 બાળકોને પ્રવેશ આપાયો એ કેવી
 મોટી વાત છે ? એવું બને કે
 ક્યાંક બાળકો માટે શિક્ષકો ન
 હોય, ક્યાંક સ્કૂલોમાં પૂરતા
 વગ્નો ન હોય, નેતાઓ કરી
 દ્યાવાના ન હોય, પણ આવાંયાં
 બાળો પ્રવેશાન્સા તે આશ્ચર્ય
 તેમાં કેટલાંકાંના તો કુમુકમુ
 પગલાં લેવાયાને તેને લેનિનટ
 પણ કરાયાં, બાળકોને તો
 આટંક મળે કે રાજ ! એ તો
 ખુલ્લામાં પણ ભાડી લશે ને

ગરોડીયાનું મધ્યાહ્લન ભોજન પણ ચારી જીશે આપને આવાં દેશમાં જ તો એણે 'ભાર તમારો દેશ છે,' સોરી, 'ભારત મારો દેશ છે.' બોલવાનું છે.

શું છે તેણોથી વર્ષાંએક વાર અમ આવતા હોય છે ને પછી કે આ તરફ કરકાતનથી, તો એક જ વાર સાગમટે આવતા સાહેબોની વચ્ચાઓ નહીં કરવાની? અમને મચ પૂરો પાડવાનો હોય, અમના રસાલાને મસાલા, પૂરા પાડવાના હોય, ત્યાં મધ્યાહ્લન ભોજન જોવાનું કે સાહેબનું શિક્ખુલ સાચવાનું? બાળક તો એડમિશન ના આપીએ તો સ્કૂલાંચા આવવાના જ છે, પણ સાહેબ આપીએ આંગણે ઝાંખી? એટલે જ ઝૂલોને બાળકો પાસે થોડી કુરત પણ કરાવો. વાર, વાલીઓ પણ આવવાના હતા. અમને બેસવા પુરશીઓ મુક્કવાળી. ત કાણ મૂક? આ શુ, બાળકો છે જ ને! અમણે પુરશીને ન ઉપાડી પણ! હવે મજૂરો શૈક્ષણ જવાનું? આ બાળકોને પ્રવેશ જ તાં એટલે આપો કે ફક્શનમાં પુરશીઓ ગોઠવે, ઉપાડે, સાહેબોને પણી પાય, ચાના કપરાની ઊંઘાંની. હવે સાહેબ ઘૂસે તારે જ કાર્યક્રમના ગાય પણ ઘૂસે તો ચાલે? એટલે ચોક્કાદારો બધાર રાયા. આવે વખતે ચોક્કાદાર શોવથા કયા જવાનું? બાળકો હોય તો એ જ ચોક્કાદાર! હાણીની દાઢી ને સાવરાણીની સાવરાણી માઈકની એરે-ન્જેમેન્ટ, સ્પીકરની ગોવણી આ બંધાંમાં બાળકો જ પડાય રહ્યાં. અમનો જ તો ઉત્સવ હતો, તો એટલું તો કરે જ ને! કદું. સાહેબો ઉજવાઈ ગયા. પણ અહીં કેટલાક મશી ઉઠે છે. આ પ્રવેશોત્સવ ન થાય તો ચાલે કે કેમ? આ નાના મોટા સાહેબો આપા ગુજરાતમાં ગણ દિવસ માટે ગાડીમાં દોડે તે મફન્ત તો નહીં થયું હોય. એ ખર્ચ ને બદલ થોડા શિક્ષકો ના ખરીદાય? એમાંથી જ સ્કુલોમાં વટતા એર્ડા બંધાય કે બીજી સૂવિખાઓ ઊભી કરી શકાય, અનું નહીં ને સૌથી મારી વાત. આ માસ્તરોને દેખેબ, આવવાની લાયકમાં જ રીતે દિવસો સુધી દોડાતા રહે છે તેમને, આ પ્રવેશોત્સવ ન થાય તો એટલો ઓક્સિસિન મળે એનું ખંસે કે કેમ? થાય છે એનું કે સાહેબ જી રસ્તરમાં જીમને માટે પ્રવેશોત્સવ થાય છે તેમને જ મધ્યરાત્રે જેતરાવાં પડે છે. ઉત્સવ બાળકોનો હોય ન એ જ શોભાનાં ગાંધીયા જવા બની રહે એ બચાબર છે! શુક્કવારે કેવિયાની કેન્દ્રા રત્નજગત નીચી આવી ગયા. અમણે કહું કે રત્નજગતમાં પેલાયીઓ પાણીજા જેટલો ખર્ચો કરવો જોઈએ એના કરતાં વધારે ખર્ચ તો આપનિંગ અને કલોનિંગ સરેરનીયાં થાય છે. એનું આ પ્રવેશોત્સવનું નથી બન્નું? વર્ષાંથી થાય એનાથી વધુ ખર્ચ જો પ્રવેશોત્સવમાં જ થતો હોય તો એ કરવા જોવો જરો? ને શેને માટે થાય છે આ બંનું? બાળકો માટે કે પ્રસાદ પ્રયાર માટે? તો જાણો કેમ પણ દરેક બાતમાં દાખલ ન હાયાદો આપા દેશની નસેનસમાં કોઈ ચેપી રોગની જેમ ફેલાઈ ગયો છે. આ રોગચાણા માટે કોઈ રસી શોંખાવી ઊંઘાંએ એનું નથી લાગતું?

નલીની નસીહત

રસુલુલ્હાદ (સ.અ.વ.) એ કર્માંબું છે, “જે માણસ ઈજ્ઞાઓ લોધી કે અલ્લાપાંક તેને કયાતના દિવસની મુશ્કેલીઓથી છુટકારો આપે તો તેણે ગરીબ, જરૂરતમંદોને (દર્દું યુક્તવામાં) વધુ સમય આપો જોઈએ અથવા માફ કરી આપે.”

હ્યેલીસ નોંધ

શાન પ્રાત કરો! ભવે પણી તે માટે ચોન જરૂર પડે. -હ્યેલીસ મોધ

લોઘ વરણ

એટલા કડવાન બનો કે કોઈ ખૂબી દે; અને એટલા મીઠાન બનો કે કોઈ ગળી જાય. -ટોલટોપ

અગત્યાની સૂચના

આ અખ્યારમાં જરૂરિયાને અનુલક્ષીની ધર્મિક શઠ્ટોનો ઉલ્લભ, કોઈ કોલોઝાર ધ્યાપા પડે છે, જે વાચકમિત્રોના ધ્યાને આવ્યો તો તેની તેમણે જાસ ડિક્ઝાન કરવી. -વ્યવસ્થાપક

